...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...о Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 72 (6262)
АПРЕЛИИН
13
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

Олониитэтэй үдэр бүриин барисаатай байха, олониитын дунда хүдэлмэрилхэ гээшэ тэдэнэй политическэ ба ажалай эдэбхиие хүгжөөхэ, тэдэнэй творческо хүсэнүүдые үүсхэхэ, ниитын хэрэгтэ өөрынгөө шадабариие хүдэлмэришэн, колхозник ба албахаагша бүхэнэй гүйсэдөөр үгэхын тулада условинуудые байгуулха гэһэн удхатай. „ПРАВДА“.

Олониитын эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха

...й үедэ үнгэргэгдэһэн тоо... ...угуулиин суглаанууд ба ..., городской партийна кон... ...үүд үргэн ниитэ комму... ...дай эдэбхиие ехээр үүсхэ... ...артийна организацинуудай ...нуудай ба бюронуудай, ... комитедүүдэй тоосоо... ...зүбшэн хэлсэлгэдэ партиин ...утаад гэшүүд ба кандида... ...абаадалсаа. Тэдэнэр боль... ...скэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө ...эл дэлгэрүүлжэ, партий... ...хэлэй ба партийно-поли... ...хүдэлмэриин хэмжээе улам ...үлхын түлөө партийна ... оролдодогые эли тодоор ...бэ.

...эр һунгагдаһан партбюро... ... ба партийна комитедүүдэй ...рьнуудай түрүүшын ээл... ...зорилгонь коммунистнуу... ...дурадхалнуудые, тоосоото... ...иин партийна суглаануу... ...магай болон городской пар... ...конференцинүүдэй шиидхэ... ...дые бэелүүлхэ дайшалхы ...ри эмхидхэхэ ябадал боло... ...рбээ партийна органууд ...гөө ажал-ябуулгада үргэн ...дэ түшэглэдэг, тэдэнэй ...үдтэ анхаралтайгаар хан... ...айгаа һаа, энэ зорилго ...атайгаар шиидхэгдэхэ бай...

...итэтэй холбоотой байха, тэ... ...рилтэнүүдтэ анхаралтайгаар ..., тэдэнэй зохёон байгуулхы ...шэлдэ түшэглэхэ шадаба... ... большевистскэ зүб хү... ...ин үндэһэ һуури мүн.

...р хүтэлбэрилхэ гээшэ «кан... ...а һуугаад, директивэнүү... ...эжэ байха гэһэн удхатай ... юм,—гэжэ нүхэр Сталин ...

...р хүтэлбэрилхэ гээшэ иимэ ...:

...хёэр, асуудалай зүб шиид... ...олохо, тиин олониитын дүй ... хараада абангүйгөөр зүб ...бэри оложо болошогүй

...хёор, зүб шиидхэбэриин ...тые эмхидхэхэ, зүгөөр, ...ын зүгһөө сэхэ туһалам... ...р энээниие хэжэ болошо... ...;

...ахяар, энэ шиидхэбэриин ...тые шалгаха ябадал эмхид... ...ээниие мүн лэ олониитын ...жэлгэгүйгөөр хэжэ боло... ...ом».

...бэриин энэ сталинска прин... ...тон зүб байһаниинь партий... ...бэриин үдэр бүриин прак... ...рэ шалгагдаһан ба гэршэ... ... байха юм. Өөрынгөө хү... ...дэ үргэн олониитын үүсхэл ... түшэглэдэг, урдаа табиг... ...орилгонуудые бэелүүлхын ...мсэлдэ тэдэниие нигтаар ...даг ба хүмүүжүүлдэг пар... ...организацинууд лэ ажахын ...политическэ зорилгонуудые ...тайгаар шиидхэдэг байна. ...итэтэй холбоо бэхижүүл... ...ртадаг, олониитэһээ зай... ...эдэнэй эрилтэнүүдтэ анха... ...табидаггүй газарта ехэ ал... ... ба дутагдалнууд заатагүй ... байха юм. Энээниие ...-гэй Иволгын айкомой хү... ... дээрэ харуулхада болохо ... Айком болбол колхозуудай, ...лэй, предприятинуудай ба ...ргаануудай партийна эхин ...цинуудтай тон бага хол... ...байгаа гэжэ һаяхан боло... ...агай партийна конференци дээрэ делегадууд шүүмжэлэн хэлэһэн байна. Айкомой инструкторнууд, таһагуудые даагшад ба секретарьнууд колхозуудта болон предприятинуудта ерэхэдээ, хүн зонтой һулаар харилсадаг, партийна организацинуудые олонхи ушарта алгасан гарадаг, практическа хэрэгүүдые имагтал колхозуудай түрүүлэгшэдээр, предприятинууд ба эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдөөр дамжуулан шиидхэдэг байгаа. Хүдэлмэриин иимэ буруу практикатай байһан дээрэһээ айком болбол партийна, советскэ ба ажахын организацинуудай хүдэлмэриин дутагдалнуудые саг соонь элирүүлэн зайсуулха хэмжээнүүдые абажа шадаагүй.

Коммунистнуудай үнэн зүб дурадхалнуудта ёһо тэдыгээр хандадаг, тэдэ дурадхалнуудыень мартадаг, партийна олониитын элирүүлһэн дутагдалнуудые зайсуулха тушаа хүсэд оролдолго гаргадаггүй партийна организацинууд үсөөнбэшэ бии. Энээниие Сэлэнгын аймагай зарим партийна организацинуудай байдал дээрэһээ харуулхада болохо байна. Үшөө үнгэрһэн жэлэй тоосоото-һунгуулиин партийна суглаанууд дээрэ олон партийна эхин организацинуудай ажал-ябуулгые хангалтагүй гэжэ коммунистнууд хэлэһэн байха юм. Тэрээнһээ хойшо аяар жэл үнгэрбэ. Зүгөөр энэ үе соо парторганизацинуудай байдал огто хубилаагүй. Сэлэнгын айкомшье, эдэ партийна эхин организацинуудай секретарьнуудшье коммунистнуудай эрилтэнүүдтэ анхаралаа хандуулаагүй, абаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые эмхидхээгүй байһаниинь элитэ.

Зорилго юуб гэхэдэ, дутагдалнуудаа зайсуулха, олониитэтэй холбоогоо саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, тэдэнэй эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха ябадал болоно.

Пленумүүд, партийна активай суглаанууд дээрэ, бюронуудай заседанинууд дээрэ ёһото большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ, партийна, советскэ ба ажахын органуудай хүдэлмэриин дутагдалнуудые болон алдуунуудые элирүүлдэг хүдэлмэрилэгшэдые али болохоор дэмжэхыень ВКП(б)-гэй обкомой бюрое, горкомуудые, райкомуудые ба айкомуудые партиин обкомой дүрбэдэхи пленум уялгалаа.

Бүхы партийна хүдэлмэрилэгшэд ВКП(б)-гэй обкомой пленумэй энэ заабариие хүдэлмэридөө хүтэлбэри болгохо ёһотой. Партийна хүтэлбэрилэгшэд хадаа «олониитын эрилтэнүүдтэ, партиин рядовой гэшүүдэй эрилтэнүүдтэ..., арад зоной эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха» шухала гэһэн нүхэр Сталинай заабариие хододоо хүтэлбэри болгожо ябаха ёһотой.

Олониитэтэй саг үргэлжэ барисаатай байлга, тэдэнэй дурадхалнуудые болон эрилтэнүүдые үдэр бүри шэнжэлэлгэ хадаа үнэтэ үүсхэлнүүдые саг соонь дэмжэн дэлгэрүүлхэ, дутагдалнуудые элирүүлэн зайсуулха, общественнэ байдалда бүхы талаһаань нүлөөлхэ арга партийна хүдэлмэрилэгшэдтэ олгодог байха юм.

Олониитэтэй холбоо барисаагаа бэхижүүлгэ, тэдэнэй эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандалга хадаа ажахын ба политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгын шухала арга нүхэсэл мүн.

ВЦСПС-эй СЕКРЕТАРИАДТА

...1 ондо хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай огород тарилга тухай

...ПС-эй секретариат огоро... ... тариха газарай участогуу... ...үдэлмэришэд ба албахааг... ... хангаха, үрһэнэй мате... ...дые ба нютагай үтэгжүүл... ...хэдэнь тэдээндэ туһал... ...ээнүүдые абахыень проф... ...цинуудта дурадхаба.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда алуулһан сэрэгшэдэй бүлэнэртэ ба инвалидуудта гэр байрадань дүтэ байдаг, эрхим газар үгэхэ, түрүүшын ээлжээндэ, үрһэ олохо ба газараа хахалха ябадалдань туһалха ёһотой.

...КОЛХОЗУУДАЙ БА МТС-үүдэй ПАРТИЙНА ЭХИН ...НИЗАЦИНУУДАЙ СЕКРЕТАРЬНУУДАЙ ЗҮБЛӨӨНДЭ ЕРЭГШЭДЭЙ АНХАРАЛДА

...лөөндэ ерэгшэдые регистрацилга ВКП(б)-гэй обкомой бай... ...ор (Соведүүдэй хоёрдохи Байшан) № 11 компатодо хэгдэхэ

... зүблөөн апрелиин 14-нэй үдэрэй 12 часта Соведүүдэй хоёр... ...Байшангай Сталинска зал соо нээгдэхэ.
... 1—56, 5—68 телефонуудаар справка абахада болохо.

Бичурынхидай уряае дэмжэе!

Мүрысөөндэ оролсобо

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Һүүлшын үедэ игаабари дулаан үдэрнүүд боложо, аймагай олон колхозууд эртын борнойлго эхилээ. Ленинэй, Дзержинскиин, Буденнын, Сталинай нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта трактораар эртын борнойлго эхилбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 90 гаран гектар, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 70 гаран гектар пар борнойлогдоо.

Аймагай колхознигууд ба механизаторнууд бичурынхидай хандалга халуунаар дэмжэбэ. Үшөөтэйн МТС-эй механизаторнууд бичурынхидай үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо гэжэ шиидээ. Тус МТС-эй № 7 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Калёнов) Буленнын нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ эртын борнойлго эхилээ. Энэ бригадын механизаторнууд полевой хүдэлмэрээр ба тэжээлэй бата бэхи база байгуулгаар шэнэ уялгануудые абаа. Хабарай тарилгын түрүүшын үдэрһөө эхилээд часай графигаар хүдэлмэрилжэ, гүрэнэй зөөри алмаха гэжэ эдэнэр шиидэһэн байна.

Мүн энэ МТС-эй № 1 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр К. А. Понафидин) тарилгын хүдэлмэриие эрхим шанартайгаар үнгэргэжэ, үндэр ургасын бата бэхи һуури табихын, ниитын адуу малда үбһэ тэжээлэй база байгуулхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсобо. Энэ бригадын бүхы тракторнууд ба бусад зэр зэмсэгүүдынь гүрэнэй шалгалтын комиссяар хабарай тарилгада бэлэн гэжэ тоологдоо. Мүнөө энэ бригада Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ гараад, эртын борнойлго эхилхээ байна.

Тус бригадын механизаторнууд Иван Бунеевэй жэшээгээр бүхы хүдэлмэреэ эмхидхэхэ байна. Машинануудаа үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглажа, полевой хүдэлмэриие һайн шанартайгаар, богонихон болзор соо үнгэргэхэ, өөһэдынгөө элдүүрилһэн полинуудһаа дунда зэргээр гектар бүриин 13 центнер ороохо таряа хуряаха уялга эдэнэр абаһан байна. Колхозой адуу малда тэжээлэй база байгуулгада горьтой туһаламжа үзүүлхэ уялга абаа.

М. Нимаев.

Хориин механизаторнууд Үдынхинии уряалба

ХОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Хориин МТС-эй механизаторнууд өөһэдынгөө зүблөөн дээрэ Бичурын колхознигуудай хандалга зүбшэн хэлсээд, 1951 оной хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхын тулада социалистическэ мүрысөөндэ оролсобо. Өөһэдынгөө элдүүрилһэн талмайһаа дунда зэргээр гектар бүриһөө 11 центнер ороохото культура хуряаха, сезон соо условно трактор бүхэнөөр (зөөлэн хахалалгаар тоолоходо) 450 гектар элдүүрилхэ уялга эдэнэр абаа.

Энэ жэлэй тракторна хүдэлмэриин түсэб 105 процент дүүргэхэ, 5 процентһээ доошо бэшэ горючи, түрхилгын материал ба запасной частьнуудые алмаха, полевой хүдэлмэриие агротехническэ һайн болзор соо үнгэргэхэ ба часай графигаар хүдэлмэрилжэ, техникээ хүсэдөөр ашаглаха гэжэ эдэ механизаторнууд шиидэбэ. Мүн эдэнэр зундаа 2 мянган га газар сабшаад, үбһыень хуряаха, 1800 тонно силос дараха байна.

Мүнөө тус МТС-эй бүхы тракторнууд ба хүдөө ажахын машинанууд тарилгын хүдэлмэридэ бэлэн болоо гэжэ гүрэнэй комисси тоолоо. Дулаан болохотой сасуу борнойлго эхилхээр бэлэн. Полевой хүдэлмэриин үедэ машинануудые байһан газар дээрэнь заһабарилхын тулада техническэ нүүдэл 3 мастерской эмхидхэгдээ. Бригаданууд, трактористнуудай хоорондо социалистическэ договор баталагдаа. Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн тракторна бригадада дирекциин ба партийна эхин организациин дамжуулгын улаан туг үгтэхэ байна.

Энэ МТС-эй механизаторнууд Үдын МТС-эйхидые социалистическэ мүрысөөндэ уряалба.

Б. Намжилон.

А. Мантасвай зураг.

Эртын борнойлго

ТОРИ. (Телефоноор абтаба). Аймагай зарим колхозууд эртын борнойлго эхилбэ. Томодхогдоһон «Улаан Бургалтай» колхозой полидо хүдэлмэрилдэг Бургалтайн МТС-эй тракторна бригадын трактористнууд нүхэд Д. Цыденов ба Д. Баинов гэгшэд түрүүшын 3 үдэр соо 100 гаран гектар түүбэрилэн борнойлоо.

Мүн «Заветы Ильича» колхоздо тус МТС-эй нүхэр Машеевэй тракторна бригада эртын борнойлго захалаа.

Ториин МТС-эй нүхэр Воронинной тракторна бригада Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 3 үдэр соо 100 гаран гектар пар борнойлбо.

А. Шатуев.

Манай трактористнуудай уялга

Минии комсомольско-залуушуулай тракторна бригада хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бүрин бэлэдхээ. Тракторнууд ба хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха түсэбөө манай бригада февраль соо дүүргээд, нүгөө тракторна бригадын колесно нэгэ трактор заһажа үгөө һэн.

Манай бригада тарилгын хүдэлмэринүүдэй түсэб дүүргэхын түлөө эдэбхитэйгээр оролсобо. Хүрьһэндэ шииг нойто барихын зорилгоор эртын борнойлго хэгдэжэ байна. Ороохото культурануудай тарилгые агротехническэ эрхим болзор соо, хүдэлмэриин түсэбэй ёһоор хэхэ гэжэ шиидэбэбди. Тарилгаяа һайн шанартай үрһөөр хэрээһэлэн хэхэбди.

Кубаниин алдарта механизатор нүхэр Бунеевэй жэшээгээр манай бригада социалистическэ мүрысөөндэ орожо, 15 га талмайн гектар бүриһөө 120 пүүд шэниисэ, бүхы талмайн гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 94 пүүд ороохо абажа, үндэр ургаса туйлаха гэһэн уялга абаа.

Хүдэлмэриин үедэ тракторнуудтаа механическа заправка хэхэ түхеэрэлгые манай бригада бэлэдхээ. Тэргэ дээрэ горючитай бочко, шлангтай насос табигдажа, хайрсаг дотор ведро, воронко, шприцэнүүд ба солидол байха юм. Тракторнуудтаа борозда дээрэнь заправка хэхэбди. Тиин бидэнэр горючи, түрхихэ материалнуудые алмахатаяа хамта тракторнуудай зогсолтые багадхаха байнабди. Тэрээнһээ гадна, манай бригада алмагдаһан горючяар 11-дэхи үдэр бүхэндөө хүдэлмэрилхэ гэһэн уялга абаа.

Бригадануудай, трактористнуудай, прицепщигүүдэй ба бусад хүдэлмэришэдэй хоорондо социалистическэ договорнууд баталагдаа. Манай түрүүшүүл — коммунистнууд ба комсомолецууд Ц. Цыренжапов К. Доржиев ба В. Пахомов гэгшэд стахановска ажалаараа бусадта жэшээ харуулна.

Манай бригада сезон соогоо трактор бүхэнөөр дунда жэшээгээр 700 га газар (зөөлэн хахалалгаар тоолобол) элдүүрилхэ уялга абаа. Мүн горючиин ба түрхихэ материалнуудай 5 процентые алмаха, заһабарилгада һомологдоһон гүрэнэй мүнгэнэй 25 процент алмаха, полевой хүдэлмэриин һүүлээр нэгэ тракторые заһабаригүйгөөр түшааха уялгануудые абаабди.

Баян ургаса абаха бүхы арга боломжонууд бии. Абаһан уялгануудаа дүүргэхээр манай трактористнууд эрид шиидэнхэй.

Е. Базаров,
Курбын МТС-эй тракторна бригадын бригадир.

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

Яруунын аймагай олонхи колхозууд («Путь социализма», Ворошиловай, XVII партконференциин нэрэмжэтэ ба бусад) үнгэрэгшэ жэлдэ хабарай тарилгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтажа, тарилгын болзорые удаарууһан, газараа муугаар элдүүрилһэн ба ехэнхидээ кондиционнобэшэ үрһөөр тарилга хэһэн байгаа. Тиимэһээ тон муу ургаса хуряажа, гүрэнтээ гүйсэд тоосоогүй һэн.

Теэд нёдондо жэлэйнгээ алдуу дутуунуудые Яруунын аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ баһал дабтажа байна. Хабарай тарилгын газаа ороод байхада, яруунынхид «манай газар гэдэхэ, саһан хайлаха үшөөл үды» гэлдээд лэ, хабарай тарилгын бэлэдхэл мүнөө болотор үшөө гүйсэд дүүргээгүй байха юм. Мүнөө аймагай колхозуудта плугуудай 81,3 процентнь, сеялкэнүүдэй миил 79,4 процентнь, борнойнуудай — 83 процентнь заһабарилагдаһан байна. Гадна, үбэл-хабарай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб дүүргэгдээгүй. Жэшээнь, наг шэбхэ поли дээрээ гаргажа тарааха түсэбөө миил 12,1 процент, үнэһэ суглуулха түсэбөө 11,4 процент дүүргэ. Яруунын аймагай колхозууд апрелиин 10-най мэдээгээр тарилгада хэрэгтэй үрһэнэй хахадыень лэ хааһан байна. Бии байһан үрһэнэй оройдоо 16 процентнь сэбэрлэгдэжэ, тарилгын кондицида хүргэгдөө гэһэн тоотой юм. Үрһэ хүрэнгын талаар гүрэнһөө тэдхэмжэ хүлеэгээд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд дутаһан үрһөө өөһэдөө олохо арга огто бэдэрнэгүй.

Аймаг дотороо томо колхоз болохо Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиие абажа үзэе. Һаяхан болоһон Эгэтын сомоной Соведэй сесси дээрэ депутат Пеликов иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай түлөө МТС хабарай тарилга хэнэ бээзэ, бидэнэй тарилгада ехээр бэлэдхэхэмнай үлүү гэһэн һаналые Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд баримталдаг байһаар.

Теэд тэндэ үнэхөөрөөшье тиимэ байна. Тарилгынгаа машина зэмсэгүүдые мүнөө хүрэтэр үшөө гүйсэд заһабарилжа шадаадүй. Полевой стануудынь түхеэрэгдээдүй. Хабарай тарилгада хэрэгтэй үбһэ ба түлеэн эндэ зөөгдөөдүй. Тарилгада хүдэлмэрилхэ мори унаануудынь туранхайнууд. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд хүрэнгын хэдэн шэнээн үрьһэтэй байһанаашье хүсэд мэдэнэгүй. Январиин 1-нэй мэдээнэй ёһоор, 1700 центнер үрһэн хааһан аад, мүнөө 1300 центнер тухай үрһэн бии ёһотой гэжэ хэлсэнэ. Бэшэ 400 центнер үрһэнэйнгөө хаанашьеһыень колхозой таряанажалай бригадын бригадирнууд нүхэд Жигжитов ба Баяндуев гэгшэд мэдэнэгүй. Хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдэй түсэб табиха, севооборот ашаглаха гэхэдэ, тэдэнэр нёдондо жэлдэ али полидо ямар түрэлэй таряа тариһанаа мэдэхэгүй байха юм. Эндэ тарилгын хүдэлмэриин түсэб зохёолго ганцахан лэ счетоводто даалгагданхай, харин Эгэтын МТС-эй участково агроном нүхэр Грачев тэрээндэ хабаадалсанагүй.

Мүн иимэрхүү баримтанууд Яруунын аймагай бусадшье колхозуудта үзэгдэнэ.

Үльдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, Догнын сомоной «Улаан туяа», Кондын сомоной «Коминтерн» ба бусад зарим колхозуудта академик Лысенкын методээр үрһэ хүрэнгөө нара һалхинда халааха ябадал огто эмхидхэгдэнэгүй.

Мүнөө Яруунада һаяхан саһан хайлажа, газар хаpалжа эхилээ. Теэд, эндэ нэгэшье колхоз таряанайнгаа полинууд дээрэ шииг нойто тогтоохо хүдэлмэри эхилээдүй

Хабарай тарилгын бэлэдхэлэй эдэ дутагдалнуудые дары усадхахын түлөө аймагай хүтэлбэрилхы органууд зохихо хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Ц. Митыпов.

Закаменай аймагай партийна конференци

Һаяхан Закаменай аймагай партийна XI конференци боложо, ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсээ. Энэ асуудалаар партиин айкомой секретарь нүхэр Р. Яковлев элидхэл хэбэ.

Партийна организациин хүтэлбэреэр тус аймагай колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ ниитын мал һүрэгтэ тэжээлэй бата бэхи бага байгуулха, малай үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэхэ, 1950 ондо малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөө үүсхэһэн ба энэ хэрэгтэ зарим тэды амжалтануудые туйлаһан байна. Аймагай олохон колхозууд малай үбэлжэлгые муу бэшээр үнгэргэхэһөө гадна, мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Тоосоото үе соо түрүү малшадай тоо олошороо. Мал үсхэбэрилгэ, һү һаалга ба ноохо хайшалалгые дээшэлүүлжэ шадаһанай ашаар, малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг 20 гаран түрүүшүүл хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха кандидадууд болгогдон баталагдаа.

Тус аймагай колхозууд адуунайнгаа тоо толгойе 11 процентээр, үхэрэй — 6,5 процентээр, хони ямаанай—11,4 процентээр олошоруулаа. Дайнай урдахи үетэй сасуулбал, хони ямаанай тоо 47 процентээр нэмээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ гак гасуур болобошье һаань, тарянай ургасые бага зэргээр дээшэлүүлһэн байха юм.

Партийна организаци болбол аймагай ажалшадай материальна ба культурна байдалые һайжаруулхын тула мүн лэ ехэ хүдэлмэри хээ. Аймаг соохи эмнэлгын эмхи зургаануудай тоо улам олон боложо, хүнүүдые эмшэлхэ ябадал нилээд һайжараа. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай худалдаа наймаанай организацинууд эд бараанай эрьесын түсэбые 106 процент дүүргэһэн байна.

Гэхэ зуура, элидхэлшэ ба элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн делегадууд партиин айкомой хүдэлмэридэ ехэхэн дутуунуудай бии байһые элирүүлээ. Партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилхэдөө ВКП(б)-гэй айкомой, тэрэнэй бюрогой гаргаһан алдуунуудые делегадууд Кестоглотов, Бальжинимаев болон бусад тон зүбөөр тэмдэглэбэ.

Аймагай колхозууд ажахы ба культурааа улам саашадань хүгжөөхэ бүхы ресурснуудтай, арга боломжонуудтай байгаа. Гэбэшье, тэдэ ресурснуудые ашаглаха хэрэгтэ партийна организацинуудай ба колхозуудай хүсые партиин айком зүбөөр залан ударидажа шадаагүй.

ВКП(б)-гэй айкомой хүдэлмэридэхи гол дутуунь юуб гэхэдэ, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэрее һайжаруулан, ажахын-политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ партийна эхин организацинуудай үүргые дээшэлүүлжэ шадаагүй. Партиин айком, тэрэнэй секретарьнууд ба бюрогой гэшүүд нүхэд Яковлев, Янгутов болон бусад колхозуудта ябахадаа, гансал тэрэ үедэ ябуулагдажа байһан кампанинуудые һонирхоод, колхозуудые саашадань хүгжөөхэ перспективнэ асуудалнуудые шиидхэдэггүй, партийна организацинуудые алгад гарадаг байгаа. Тэрэшэлэн колхозниггуудта зорюулагдаһан политическэ темэтэй элидхэлнүүд, лекцинүүд үсөөн уншагдана.

Партийна эхин организациин секретарьнууд болгогдон һунгагдаһан залуу нүхэдтэ партиин айком, тэрэнэй таһагууд дутамагаар туһална гэжэ нүхэд Санжитов ба Бальжанов шүүмжэлээ.

—Партийна эхин организациин секретарь туладаа, партидоторой хүдэлмэри хайшан гэжэ эмхидхэхэ тухайда партиин айкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһагай хүдэлмэрилэгшэдһөө асуухадам, тэдэнэр ямаршье тодорхой заабари үгэдэггүй һэн,—гэжэ делегат Бальжанов хэлэбэ. Партиин айком парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар үсөө үнгэргэдэг, хүдэлмэриингөө дүй дүршэлнүүдые абалсалга, заабари үгэлгэ эмхидхэдэггүй байгаа. Партийна эхин организацинуудһаа ороһон протоколнуудые партиин айкомой шэнжэлэн үзэдэггүй дээрэһээнь коммунистнуудай ажаглалтанууд ба эрилтэнүүд дүүргэгдэнгүй үлэшэнэ.

Партиин айкомой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ба пропагандистнууд хүдөө нютагуудта ябахадаа, политһургуулинуудай, кружогуудай хүдэлмэридэ тодорхой туһаламжа үзүүлдэггүй байгаа. Тиимэһээ, һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ 18 политһургуулинуудай оройдоо 12-нь программна материалнуудаа дүүргэһэн, тэдэндэ һурадаг 150 коммунистнуудай 110-ниинь үзэһэн материалаа ойлгожо абаһан байна гэжэ конференци тэмдэглэбэ.

ВКП(б)-гэй айкомой бюро тоосоото үе соо партийна эхин организациин 13 секретарьнуудай тоосоото элидхэл соносожо, һайн тогтоолнуудые гаргабашье, тэдэнэй дүүргэлтые шалгадаггүй байба. ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй шиидхэбэри соо заагдаһан, хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэхи дутуунууд партиин айкомой хүдэлмэридэ сэхэ хамаадана гэжэ делегадууд Васильев, Цыренов, Тарбаев болон бусад зүбөөр шүүмжэлбэ.

Закаменай колхозууд адуу малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ арга боломжотой. Гэбэшье, тэжээлэй база байгуулха асуудалда анхарал табяагүй дээрэһээ аймагай зарим колхозууд мүнөө үбһөөр дутажа байна.

Партиин айком колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ анхарал багаар табина гэжэ делегадууд Цыбиков, Цыренов, Дугаров гэгшэд зүйтэйгөөр шүүмжэлээ.

Конференци дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаад, партиин айкомой ба шалгалтын комиссиин шэнэ состав һунгаһан байна.

* * *

Партиин айкомой пленум боложо, ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр Яковлевые, секретарьнуудаар нүхэд Карелин ба Раднаевые һунгаа.

Челябинска область. Челябинска металлургическа заводто электричество хэрэглэн булад хайлуулдаг цехын 4-дэхи электропеэшэнгэй булад хайлуулагшад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. 1950 ондо тэдэнэр эрхим шанартай 550 тонно үлүүтэй электробулад түсэбһөө гадуур хайлуулһан бэ 4 миллион түхэригэй үнэтэ материалнууд болон электроэнерги алмаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: булад хайлуулагша А. Трушин (баруун гарһаа), цехын хүдэлмэришэд П. Рогулин, Ю. Мастерпак гэгшэд байна.

Майн урда тээхи мүрысөөн

Түсэбһөө гадуур 2519 мянган түхэригэй продукци

Энэ оной нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн Улан-Удын мяха-консервын комбинат энэ хугасаа соо 2519 мянган түхэригэй продукци социалистическэ Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур үгэбэ.

Социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн мяха-өөхэнэй цех 413 тонно мяха, колбасна цех 123 тонно колбаса кварталайна түсэбһөө гадуур болбосоруулан гаргаа. Мүнөө тус цехүүд Майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсоод, хоёрдохи кварталайнгаа түсэбые амжалта ехэтэйгээр дүүргэжэ эхилээ. Амжалтануудаараа урмашаһан тус коллективүүд ехээр дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа. Комбинат бүхы дээрээ 700 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргажа, Майн һайндэрые угтахын түлөө тэмсэнэ. «Эрхим шанарай бригада», «Стахановска бригада» гэһэн нэрэзэргэдэ хүртэхын түлөө тус комбинадай цехүүдтэ 46 бригада хоорондоо мүрысэнэ.

Нүхэр Денисенкын хүтэлбэрилдэг колбасна цехын бригада үнгэрэгшэ 3 һара соо 5,5 һарын нормо дүүргээ. Нүхэр Садохиной бригада үдэртөө 5 нормо дүүргэхэһээ гадна, гансал эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилнэ. Тус цехтэ прогрессивнэ нормоор хүдэлмэрилхэ, хүдэлмэриингөө 480 минута сагые дүүрэн хэрэглэн ажаллаха гэһэн патриотическа хүдэлөөн эхилэнхэй.

Хүдэлмэриингөө үдэрые ниигтаруулан, мэргэжэлээ дээшэлүүлэн хүдэлмэрилдэг, городской Соведэй депутат Н. Роговаягай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада ажалай бүтээсые 12 процентээр дээшэлүүлээ. Энэ бригада үдэртөө 600 килограмм сосиска үйлэдбэрилэн гаргахын орондо 900—980 килограмм гаргана. Стахановецууд Семенихина болон бусад 8 һарынгаа түсэб дүүргэжэ, Майн нэгэнэй һайндэрые угтахын түлөө ажаллажа байна.

А. Шестаков.

Табан һарын түсэб дүүргэбэ

Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин шудхалгын цехын коллективэй гэшүүд Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи зарлалай нэгэдэхи сессиин үдэрые ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байна. Нэгэдэхи квартал соо тус коллектив түсэбһөө гадуур 85 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Стахановецууд-формовщицанууд нүхэд Беднягина, Степанова, Черкасова болон бусад үдэртөө 2 — 2,5 нормо дүүргэжэ, һарадаа 400 түхэриг салин абадаг байгаа һаа, мүнөө 1000 гаран түхэриг салин абадаг болоо. Энэ артельдэ үнинэй хүдэлмэрилдэг эрхим стахановец нүхэр Беляев үнгэтэ металл арбилан, һара бүхэндэ хоёр мянган түхэриг салин абадаг болоо.

Тиихэдэ, Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө үүсхэһэн жестяной цехын коллективэй гэшүүд хоёрдохи кварталай түсэбые амжалта ехэтэйгээр дүүргэжэ захалаа.

Тэдэнэр Майн нэгэнэй һайндэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө стахановска вахтада барандаа жагсаа.

А. Михов.

Хэблэлэй шэнжэ...

Үндэр ургасын түлөө тэмсэлые үргэнөөр харуул...

Хабарай тарилгын халуун хүдэлмэри ойротоо. Тэрэниие амжалтатайгаар үнгэргэлгэһөө үндэр ургаса абаха ябадал гол түлэб дулдыдаха байна. Колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай хабарай тарилгада бэлэдхэлые хаһа саг соонь дүүргэхэ ба тарилгые богонихон болзор соо, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ гээшэ ехэ удхашанартай.

Энэ хэрэгтэнь колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудта аймагай газетэнүүд ехэ туһаламжа үзүүлхэ байна. Хабарай тарилгын зорилгонуудые колхозниггуудта, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ тайлбарилха, тарилгада жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхын ба тэрэниие эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ газетэ бүхэнэй уялга мүн.

Энэ уялгаяа «Ленинский Путь» гэжэ Бичурын аймагай газетэ һайнаар дүүргэнэ. Тэрэ хадаа тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр харуулдаг, колхозниггууд ба механизаторнуудые үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ элсүүлдэг байна. Жэшээлхэдэ, энэ газетэ мартын 11-эй номертоо «Тарилгада бэлэдхэлые түргэнөөр дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэдхэе» гэһэн гаршаг доро хэдэн статьянуудые толилоо. Тэдэнь колхозно үйлэдбэриие эмхидхэгшэд — түрүүлэгшэнэр ба бригадирнуудай статьянууд болоно. Тэдэнэр хадаа статьянууд соогоо хэһэн хүдэлмэриингөө дүнгүүд тухай, ойрын үедэ хэхэ хүдэлмэриингөө түсэбүүд тухай хөөрэжэ үгэһэн байна. Мүн энэ номертонь «Хабарта хаһа саг соонь ба һайнаар бэлэдхэхэ» гэһэн түрүү бэшэг толилогдоһон байха юм. Тэрээн соо тарилгада бэлэдхэлэй дутуунууд элирүүлэгдэһэн, тэдэниие зайсуулха замууд заагдаһан байна.

Удаадахи номертонь Бага-Куналейн МТС-эй Федор Романовай тракторна бригадын гэшүүдэй абаһан уялгада ехэхэн һуури үгтэһэн байха юм. Тэрэ бригада кубанска тракторист Иван Бунеевэй үүсхэлые дэмжэн, техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ба гамтайгаар ашаглахын түлөө аймаг соогоо социалистическэ мүрысөө эхилхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Федор Романов, тэрэнэй нүхэд өөһэдынгөө арга боломжонуудые тооложо үзөөд, 15 хүсэтэй условно трактор бүхэнөөр 500 гектар (зөөлэн хахалалгада оруулан) газар хахалха; нэгэ гектар газар элдүүрилгын өөрынь үные 2 түхэригөөр химдаруулха; заһабарида үгтэһэн мүнгэн зөөриие 15 процентһээ доошо бэшээр алмаха; 11-дэхи үдэр бүхэндэ алмагдаһан горючи ба түрхихэ тоһонуудаар хүдэлмэрилхэ; элдүүрилһэн полиингоо га бүриһөө шэниисын 100—136 пүүд, хабарай хара тарянай —90 ба овёсой—85 пүүд ургаса хуряаха уялга абаһан байха юм.

«Ленинский Путь» газетэ Иван Бунеевэй үүсхэлые дэмжэһэн багакуналейнхидэй уялгые толилолгоор
хизаарлаагүй, харин «Иван...
вэй үүсхэлые эмхитэйгээр...
гэжэ уряалан аймагайнга...
механизаторнуудта ...
статья толилоо. Энэ хандаа...
аймагай трактористнууд х...
харюусаһан байна. Тиигэ...
тын 18-най номертонь «Н...
мановай бригадын үүсхэл...
низаторнууд дэмжэнэ» г...
шаг доро хэдэн статьянууд ...
логдоһон байха юм.

«Газарай хүрьһэндэ шин...
ехээр суглуулая», «Мори ...
полевой хүдэлмэридэ б...
гэһэн статьянууд газетын ...
25-най номерто толилогдо...

Гэбэшье, зарим аймагуу...
зетэнүүд тарилгада б...
асуудалнуудые үргэнөөр ...
даггүйнь гэмшэлтэй. Тар...
ехэтэй аймагуудай нэгэн ...
гатайн аймагай «Победа» ...
зетые абаад үзэе. Февраль...
һаранuудта гаргаһан 17 но...
10 номерто тарилгада б...
тухай нэгэшье зүйл толило...
Тарилгада бэлэдхэл тухай ...
бэшэһэн үсөөхэн материалну...
формационно, хооһон мэд...
байха юм. Севооборот хэр...
овошь тарилгые хүгжөөхэ, т...
нуудые заһабарилха, томо...
һон колхозуудта үйлэдбэри...
гадануудые байгуулха ба ...
жүүлхэ, механизаторска ка...
дые бэлэдхэхэ, ажалай түсэб...
хо шухала асуудалнууд ту...
шэгдэнэгүй.

Газетэ болбол кубанска т...
рист Иван Бунеевэй үүс...
эхилһэн механизаторнуудай ...
лөөндэ ойройдоошье анхарал...
нагүй.

Хабарай тарилгада бэл...
хангалтагүй байһые аймаг...
тийна конференциин тэмд...
болобошье, «Победа» газет...
асуудалые обёордоггүй х...
байна.

Мүн Иволгын аймагай «К...
Иволга» газетэ тарилгада б...
лэй асуудалнуудые харуул...
лаар горьтой дутуунуудтай...
тэ хадаа аймагай колхоз...
МТС-үүдэй тарилгада ямар...
лэдхэжэ байһан тухай үсө...
териал толилно. Газетын ...
рын һүүлшын 3 номерто тар...
бэлэдхэл тухай нэгэшье ...
толилогдоогүй.

Хабарай тарилгада бэл...
түгэсхэхэ үе болоод байна. ...
һээ хабарта ямараар бэл...
ниие бүхы талаһаань х...
гээшэ аймагуудай газет...
шухала зорилго болоно. Э...
ВКП(б)-гэй обкомой IV ...
газетэнүүдһээ эринэ.

Хабарай тарилгада ж...
һайнаар бэлэдхэжэ, тэрэни...
хитэйгээр үнгэргэхын түлөө ...
сэлдэ парторганизацинууд...
гые, колхозниггуудай дунда ...
лагдадаг ниитэ-политическэ ...
мэриие, агитколлективүүдэй ...
мэриие үргэнөөр харуулха ...
тэй.

Хүдөө ажахын пропагандые эрид һайжаруулха

☆

Г. КУКАНОВ,
СССР-эй правительствын дэргэдэ колхозуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Соведэй БМАССР-тэхи түлөөлэгшын орлогшо

☆ ☆

Бурят-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын Министерствын дэргэдэ байгуулагдаһан хүдөө ажахын пропагандын управлени хүдөө ажахын наукануудай болоод түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ ба пропагандалха хэрэгтэ алдуу дутуунуудые гаргаха ябадалаа үргэлжэлүүлһээр. Тус управлениин хүдэлмэриие хүтэлбэрилхөөр томилогдоһон республикын хүдөө ажахын Министрын орлогшо нүхэр Санжиев хүдөө ажахын пропагандын управлениин хүдэлмэриие ба хэрэгүүдые һайнаар мэдэнэгүй, тэрээндэ халирхайгаар хандана. Республикын хүдөө ажахын Министерствын зүгһөө муугаар хүтэлбэрилдэг дээрэһээнь, тус управлени өөрөө бүтэхэ ябадалда найдан хүдэлмэрилнэ.

Нүхэр М. А. Рампиловагай толгойлдог научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай сектор республикын хүдөө ажахын урда табигдаһан тодорхой зорилгонуудһаа үндэһэлжэ, хүдөө ажахын научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай болон һургуулинуудай ажал-ябуулгануудые эдэ зорилгонуудые шиидхэхын түлөө шэглүүлхэ уялгатай байгаа. Теэд, энэ секторэй хүдэлмэрилэгшэд нютагай туршалгын станцинуудай болон научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туйлаһан зарим түрүү дүй дүршэлнүүдые колхозуудай ба МТС-үүдэй үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ тушаа практическа хүдэлмэри мүнөө болотор ойройдоошье хээгүй шахуу.

Хүдөө ажахын доодо шатын сетьнүүдэй болон туршалгын эмхи зургаануудай научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүдые хэхэ тематическа түсэбүүдые зохёожо, тэрэнэй үндэһөөр бүхы республика дотороо ябуулагдаха научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин сводно тематическа түсэб зохёохо гэжэ үни хада ССР Союзай хүдөө ажахын Министерствын пропагандын главна управлени манай республикын хүдөө ажахын пропагандын управлениие, тэрэнэй научно-шэнжэлэлгын секторые уялгалаа һэн. Гэбэшье, тус секторэй хүдэлмэрилэгшэд республика соо ябуулагдаха научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин сводно түсэбые үшөө зохёогоодүй. Тиихэдэ, хүдөө ажахын һургуулинууд болон научно-шэнжэлэлгын зарим нэгэн эмхи зургаанууд иимэ түсэбүүдые зохёогоо болобошье республикын хүдөө ажахын урда табигдаһан хойшолуулагдашагүй зорилгонуудһаа таһаранги, ехэ удаан болзор соо хэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудые тэрээн соогоо хараалһан байшоо.

Гадна, хүдөө ажахын новаторнуудай туйлаһан зарим нэгэн амжалтануудые согсолхо ба шудалха гэхэ мэтын асуудалнуудһаа таһаранги түсэбүүдые зохёогоо. Бурят-Монголой зооветинститут научно-шэнжэлгынгээ тематическа түсэб зохёоходоо, гансахан институтайнгаа һуралсалай-туһалбариин ажахыда болон кафедрада хэхэ хүдэлмэреэр түсэбөө хизаарлаад, колхозууд, МТС-үүдтэ болон совхозуудта гаража, тэндэ туйлагдаһан зарим нэгэн амжалтануудые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ тухай хэхэ хүдэлмэрээ мартажархиһан байна.

Нютагай эбэртэ малые симментальска үүлтэрээр һайжаруулха, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тушаа проблемын түсэб зохёоходоо, аяар арбан жэлэй туршада хэхээр хараалһан байна. Тиихэдээ, энэ хүдэлмэриие гансахан лэ өөрынгөө туһалбариин ажахыда, Ленинэй (Иволга) нэрэмжэтэ колхоздо хэхээр хараалаа. Гэхэ зуура, энэ асуудал Сэлэнгын ба бусад аймагуудай олонхи колхозуудта практическаар шиидхэгдэжэ эхилһээр үни болоо. Теэд, энээниие түсэб соогоо оруулхаяа мартаһаниинь гэмшэлтэй байна. Мүн иимэрхүү алдуунууд управлениин бэшэшье секторнүүдтэ бии.

Наукын ба дүй дүршэлэй, түрүү методэй туйлалтануудые согсолхо ба нэбтэрүүлхэ ябадал хүдөө ажахын пропагандын управлениин бүхы хүдэлмэриин гол шухала зорилгонь болохо ёһотой байгаа. Тиигэбэшье, энэ талаар хэгдэһэн хүдэлмэриинь тон бага. Наукануудай ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые колхозно ба совхозно үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ талаар горьтой хүдэлмэри үшөө хэгдээгүй байха юм.

Нүхэр И. В. Кузьменок гэгшын толгойлдог энэ секторэй хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта, МТС-үүдтэ болон совхозуудта сэхэ ошожо, хүдөө ажахын түрүүшүүлые элирүүлхэ, тэдэнэрэй баян дүй дүршэлнүүдые согсолон, үйлэдбэри дээрэ тэрэниие нэбтэрүүлхын орондо, кабинедүүд соогоо һуужа, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй списогые бэшэжэрхёод, һанаагаа амаршаһан шэнги, эмхидхэхы хүдэлмэрее энээгээр хизаарлаһан байна. Түрүүшүүлэй список зохёоходоо, илангаяа тэдэнэй показателиие абахадаа, тэрээндээ харюусалгагүйгөөр хандаһан байгаа. Тэдэнэй бүтээһэн хүдэлмэриие документын ёһоор һайнаар шалгажа үзөөдүй байха юм.

Зарим стахановецуудай ажал хүдэлмэри дээрээ туйлаһан амжалтануудай дүй дүршэлнүүдые болон методүүдые һайнаар шалгажа үзөөгүйшье һаа, лекцинүүдые уншахадаа, мүн агротехническэ курсануудта занятинуудые үнгэргэхэдөө хэрэглэхыень һайшаан дурадхаһан бэшэгтэйгээр аймгуйсэдкомуудта, МТС-үүдтэ, туршалгын эмхи зургаануудта болон хүдөө ажахын һуралсалай заведенинүүдтэ энэ списогуудаа эльгээһэн байна. Иигэжэ, хүдэлмэриинь методүүдые болон показательнуудые бэшэнгүй зохёогдоһон хооһон списогһээ ямар аша туһа олдохо гээшэб? Энээнһээ ямаршье туһа гарахагүйнь мэдээжэ.

Наукануудай ба түрүү дүй дүршэлнүүдэй туйлалтануудые колхозно үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ тухай тус секторээр аяар хахад жэл соо зохёогдоһон энэ түсэб мүнөө хүрэтэр республикын правительствоар баталагдаагүй байнаар. Колхозно опытничествын, экскурснуудай ба хүдөө ажахын выставкэнүүдэй секторэй хүдэлмэридэ мүн лэ ехэхэн дутуунууд элирүүлэгдэһэн байна.

1950 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүдһээ харахада, республикын 23 аймагуудһаа оройдоо 6 аймагтань хүдөө ажахын выставкэнүүд эмхидхэгдэһэн байха юм. Хүдөө ажахын 1950 оной дүнгүүдээр хүдөө ажахын республиканска выставкэ болоодүй. Энэ байдалые тус секторэй хүдэлмэрилэгшэд 1950 ондо сагай уларилай муу байһан дээрэһээ, хүдөө ажахыда горьтой амжалтанууд туйлагдаагүй, тиимэһээ хүдөө ажахын выставкэнүүд дээрэ харуулхашье юумэн үгы байгаа һэн гэжэ «тайлбарилхые» хүсэдэг байна. Энэ мэдүүлгын зүб бэшэнь бүгэдэндэ элитэ.

«Сагай уларилай хэды муу байбашье һаань», Бичурада хүдөө ажахын аймагай выставкэ боложо, тэрээн дээрэ колхозуудай, тариаанажалай бригадануудай, малажалай фермэнүүдэй болон зарим түрүүшүүлэй туйлаһан амжалтануудые харуулһан хоёр зуу гаран һонирхолтой экспонадууд харуулагдаа һэн. Гансахан энэ баримта хадаа аймаг бүхэндэ хүдөө ажахын выставкэ эмхидхэжэ болохо байһаниие элеэр гэршэлнэ. Теэд, энэ шухала хүдэлмэри тус секторэй хүдэлмэрилэгшэдэй гэмээр таһалдаһан байна.

Мүн тэрэшэлэн хүдөө ажахын культуранuудай байшангуудые эмхидхэхэ хүдэлмэри республика соомнай илангаяа хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1950 оной ноябриин 23-най тогтоолой ёһоор 1950—51 онуудта республика соо хүдөө ажахын культуранuудай колхозно 57 байшан эмхидхэгдэхэ байбашье, мүнөө миил 3 байшан нээгдээд, хүдэлмэрилжэ байха юм.

Тэрэшэлэн нүхэр В. И. Мадаевваар толгойлогдодог ...
риин-агрономическа колхоз...
тын һуралсалай, лекционно ...
гандын, радиогой, киногой ...
рэй хүдэлмэридэ ехэхэн дут...
бии. Колхозниггуудые агро...
ническэ эрдэмдэ һургахэ ...
республика соомнай жэлһээ ...
таһалдана. Энэ һуралсалд...
шадай тоо мэдээе абаад, т...
хэрзэргэ зүб байһаниие шал...
гүй ушарнууд бии.

Эдэ курсануудай занятину...
оной апрелиин 1-дэ дүүрэб...
олонхи курсануудтань пр...
маяа холо дүүргээгүй, дү...
экзаменууд болоодүй байха...
Хүдөө ажахын науканууд...
түрүү практикын шэнэ ту...
нууд тухай асуудалнуудаар ...
болон элидхэлнүүдые унш...
рэг хангалтагүйгөөр эмхи...
хэй.

Хүдөө ажахын пропага...
равлени, тэрэнэй секторну...
пагандын хүдэлмэри эрхал...
сад эмхи зургаануудтай хол...
рисаа багатайгаар ху...
ябуулна. БМАССР-эй М...
нүүдэй Соведэй дэргэдэх...
турно-гэгээрэлэй хэрэгүүд...
хилхэ эмхи зургаануудай к...
политическэ ба научна эр...
гэрүүлхэ Бүхэсоюзна об...
республиканска отделени...
ябуулгануудтай саашадаа ...
холбоотойгоор хүдэлмэрэ...
хэхэ үүргэтэй.

Республикын советскэ, п...
на ба хүдөө ажахын орган...
дөө ажахын наукануудай б...
дүй дүршэлэй туйлалтануу...
лэдбэри дээрэ нэбтэрүүлэн ...
гандалха хүдэлмэри тухай ...
һан союзна правительствын ...
лые бэелүүлхэ тушаа шухал...
жээнүүдые абажа, энэ ху...
риие эрид һайжаруулха уял...

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо

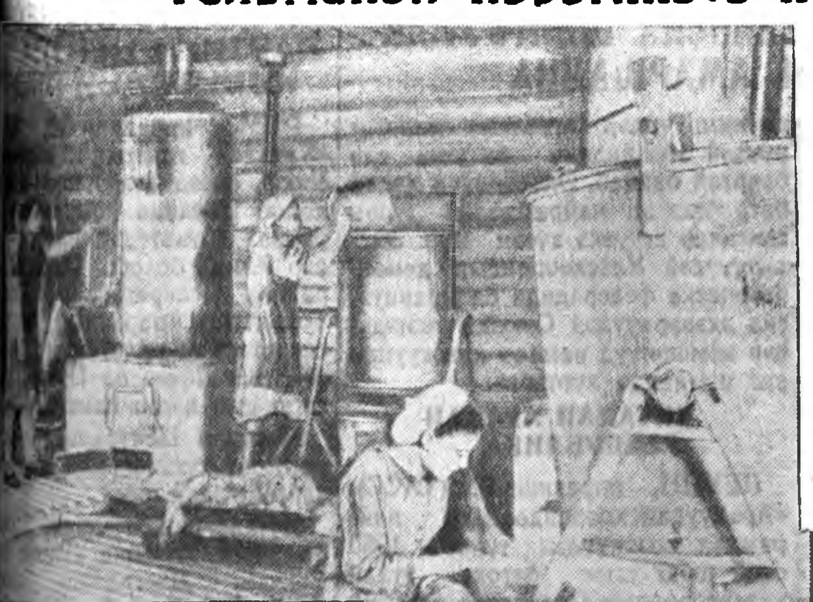

...ргшэ жэлдэ Заиграйн аймагай ...й нэрэмжэтэ колхоз малдаа ...р үбһэ тэжээл бэлэдхэһэн бай... колхозой луговод Макар Осипо... ...ловай звено 300 гектар сабша... ...талмай һайжаруулха хүдэлмэри ...р ябуулһан юм. Энэ талмайгаа ...ь уһалһан, утэгжүүлһэн ба бур... ...нь арилгаһан байгаа. Нигэжэ ...ногойхид жэл бүри өөрынгөө ...һаа дунда зэргээр гектар бүриин ...тнер үбһэ хуряажа абадаг. Үтэг ...20 гектар газарай га бүриһөө ...тнер үбһэ абана.

...колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Мэт... ...үбһэ хуряалгын хүдэлмэри жэл ...сүбөөр эмхидхэдэг байна. Кол... ...уудай ниитын суглаан дээрэ тэ... ...дхэлэй түсэб баталагдаад, та... ...огородой бригада бүхэндэ, мүн ...уудтэ сабшалангай участок тэ... ...дхэлэй нормотойгоор даалгажа ...байна. Гадна колхозник бүхэндэ ...дхэлэй даалгабари үгтэдэг юм. ...шэ жэлдэ һүнэй-товарна фер... ...хүдэлмэрилэгшэд 1800 центнер, огородой бригадынхид 1500 центнер үбһэ бэлэдхэһэн байгаа. 70 наһатай садовод Сазон Шарлов 80 центнер, малшан Иван Заиграев 150 центнер үбһэ сабшаһан байха юм. Үбһэнэй хуряалгада зүгышэд, сторожнууд ба бусад колхозникууд бултадаа хабаадалсаһан байгаа. Энээнэй эсэстэ адуу малдаа хүрэхэ үбһэ тэжээл эдэнэр бэлэдхэжэ шадаа һэн.

Бүхы малнуудайнгаа үбэлжэхэ дулаан байрануудые бариһан байгаа. Һүнэй-товарна фермэдэ хоёр кормозапарник түүхсэрэгдээ. Малшад үбһэ тэжээлээ һайтар буйлуулан малдаа эдюулжэ үбэлжөө. Малнуудынь һайнаар ондо орожо байна.

Мүнөө эндэ түл абалга эхилээ. 86 тугал, 700 хурьган, 10 унаган, 250 поршоонхо абтаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлэгдэжэ байна.

Ерэхэ жэлэй малай үбэлжэлгэдэ энэ колхоз мүнөөнһөө бэлэдхэжэ захалаа. Тэжээл буйлуулха кухнитай, автоматическа уһалууриин аппарадтай малай типовой байрануудай барилгануудые эхилээ.

Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ тэжээл буйлуулжа байна. Һаалишад буйлуулһан тэжээлээр үхэрнүүдээ эдеэлүүлжэ байна.

М. Минеевэй фото.

...галкуудые хайшан гэжэ һайнаар түлжүүлнэбиб

Сэлэнгын аймагай „Социализм" колхозой тугалшан М. М. Старцевагай дүй дуршэлһөө

...хозойнгоо һүнэй-товарна фер... ...оо 21 жэл соо хүдэлмэрилжэ ...иб. Тэрэнэйнгээ 15 жэлыень ...ые даагшаар ба һаалишаар, ...6 жэл соонь племенной ...дэ тугалшаар хүдэл...өөб.

...гшэ зургаан жэл соо ту... ...р таһалгаряагүй хүдэлмэрил..., ...аар 153 тугал абажа, тэ...ээ нэгэшье толгойе үхүүлэн... ...э наһанһаа үлүүтэй болото... ...жэжэ, колхозойнгоо нии... ...малда тушааһан байнаб. 1950 ...үрүүлжэ абаһан 25 тугалнуу... ...мидын шэгнүүр дунда зэр... ...үдхэ бүри 789 граммаар нэ..., тиихэдэ зарим тугалнуу... ...амидын шэгнүүр сүүдхэ соо ...рамм хүрэтэр нэмэһэн бай...

...эй туталлахаһаань 60 үдэр ...һөө эхилжэ, тэдэнине ...фермын малшад тус... ...уулгада абадаг байна. ...ха үнеэдэй байрадаа ороод ...нь, тугалнуудынь нормаль... ...жэхэ ябадалые хангахын ...аһанайнгаа һүүлээр ехэ ...нь тулада һайн шанартай ...тэжээл эдюулдэгбди. Үнеэд... ...лдөө хуурайхан ба сэбэр ...рээр хангагдадаг. Тиигээд, ...нь урда тээ 7—10 хоног ...байхада түрэлгын отделе... ...руулжа, зооветеринарна хү... ...шэдтэ үзүүлдэг байнаб.

...гын байрада үнеэдэй бай... ...тэдэндэ үбһэ тэжээл амяар... ...ь үгэхэһөө гадна, һаалишад ...эжээгээр байжа, туталлаха ...нгээ хойноһоо каруүһа һай... ...дэг юм. Түрэлгын байра соо ...ьник, полотенцэ, мылэ гэхэ ...ходоо байлгадагбди. Мүн ...й туталлаха үедэнь һаалиша... ...эхэ халат, хэрэгтэй болохо ...ментнүүдые элбэгээр байлга... Гадна, гараа сэбэрээр угаа... ...р халат үмдөөд, нарай ту... ...хүлеэжэ абаха зуураа, тэ... ...нжэтэрнь сэбэр брезент ..., али мешок дээрэ хэбтүүл... ...шалтайбди. Тиигээд, нюдэ ...нь байһан залхагынь сэбэр ...цэр аршанабди. Мүн бүхы ...нь хататарынь аршадаг бай... Тэрэнэй һүүлээр 10—11 гра... ...ан ондоо байра соо оруул... ...рофилактика хэдэгбди. Туга... ...һээ гараһанай һүүлээр 1— ...үнгэрөөд байхада, 36—38 ...хүрэтэр бүлеэсүүлэгдэһэн ...адагбди.

...нуудаа эхынь уурагаар тэ..., тэрэнэй тамир тэнхээень ...аа абаха шухала. Тиибэшье, ...соо 1—1,5 литрһээ доошо ...ураттай һү уулгаха хэрэгтэй. ...үлүү ехээр уулгажа боло... Уураг хадаа һаяхан түрэһэн ...һүндэ орходоо үлүү ехэ ...угэдэг юм. Тиимэһээ тугал... ...уурагтай һү уулгаха хэрэг... ...фермынхид онсо анхарал ...на. Манай һаалишад энээ... ...тээ тугалнуудтаа уурагтай ...хэ бүри хоёр—гурба дахин ...байгаа һаа, мүнөө 4—5 ...уулгана. Хэрбээ нэгэ доро ууураг ехээр уулгаа һаа, тугалнуудай шэшэжэ болодог туладань, олон дахин уулгадаг байнабди.

Түрүүшын 15 үдэр соо тугал өөрынгөө эхын һү эдидэг юм. Тиигэд, табан үдэр үнгэрһэнэй эсэстэ һү уулгаһанайнгаа хойто тээ 0,5—1 час үнгэрөөд байхада 15—20 градус бүлеэн уһа уулганабди. Тиихэдэ, 10—12 һара үнгэрһэнэй һүүлээр тугалнуудаа уһалжа эхилдэг байнабди.

Тугалнуудайнгаа 15 үдэртэй болоод байхада, тэдэнине һаалишадһаа тушаажа абаад, һайнаар сэбэрлэгдэһэн ба профилактика хэгдэһэн аад, 8—10 градус дулаатай тугалай байра соо байлгадагбди. Тугалнуудые һаалишадһаа тушаан абахаһаа түрүүн тугалай байрые һайнаар угаахаһаа гадна, креолинай 5 процентнэ раствороор дезинфекциидэг байнаб. Тугалнуудай хоёр һаратай болоторынь тэдэниие нэгэ нэгээрнь байлгадагбди, тэрэнэй һүүлээр 4—5 толгойгоор таһалжа, бүлэг бүлэгөөрнь байлгадаг заншалтайбди. Тугалнуудые бүлэг болгожо таһалхадаа, тэдэнэй амидын шэгнүүрые ба түрэлэн наһанайнь адлирхуу байһаниие хараадаа абадаг байнаб. Сүүдхэ соо гурбаһаа доошо бэшэ һаяхан һаагдаһан һү тугалнуудтаа уулгадагбди.

Тугалнуудые һүөөр эдеэлүүлхэ үе 60 үдэр соо үргэлжэлдэг. Тиимэһээ, колхозойнгоо ниитын малда нэмэлтэ боложо ошохо тугалнуудые энэ үе соо дунда жэшээгээр 375 литр сэбэр һүөөр ба 1000 литр машинадагдаһан һүөөр тэжээдэг байнаб. Тиихэдэ, худалдахаар хараалагдаһан тугалнуудта 320 литр сэбэр һү, 800 литр машинадагдаһан һү үгэдэгбди. Тугалнуудай түрэһөөр 20 үдэр үнгэрөөд байхада 7,5 литр хүрэтэр сэбэр һү уулгадагбди. Тиигээд, хоридохи үдэрһөөнь эхилжэ тугалнуудтаа үбһэ элюулжэ һургадаг байнаб. Түрэһөөр һара шахуу болоод байхадаа тугалнууд овсянка, хоёр һара хахадтай болохолоороо корнеплод, гурба хахад һаратай болоходоо силос эдижэ һурадаг байха юм.

Тиимэһээ, тугал бүхэн 6 һарын турша соо 200 килограмм концентрированнэ, 230 килограмм шэмэтэ ба 250 килограмм һайн шанартай үбһэ эдидэг болоно. Сэбэр һү, машинадагдаһан һү болон бусад үбһэ тэжээл тухай дунда зэргын нормо абажа хэлэнэ гээшэб. Зүгөөр, колхозой зоотехник болбол тугал бүриин амидын шэгнүүрые, наһыень ба үүлтэрыень хараадаа абажа, тугал бүхэндэ элюулхэ нормынь тус бүридэнь тогтоохо уялгатай.

Энээнэй урда жэлнүүдтэ үбэлэй үедэ тугалайнгаа байра соо дулаанайнь температурые 15—16 градус байлгадаг һэм. Тиихэдэм тугалнуудни ехэ даарамхай боложо, халтад лэ гээ һаа хүйтэ абадаг байгаа. Тиимэһээ мүнөө тугалайнгаа байрые 8—10 градусһаа дээшэ гарганагүйб. Иимэ градустай байрада тугалнуудые байлгахада, хүйтэндэ тэсэбэритэй, эллэб үбшэндэ нэрбэгдэдэггүй болодог байна.

Тугалнуудайнгаа 6 һаратай болохотой хамта, эрэ тугалнуудыень таһалжа абаад, сэбэр ба һаруул, һэбшээтэйхэн байрада байлгадаг болонхойб. Жэл гүйсэһэн малнуудые эбэртэ бодо малай байдаг байра соо байлгадагбди. Тугалнуудай ямараар бэежэжэ байһаниие шалгажа үзэхын тулада эдеэлүүлхынгээ ба уһалхынгаа урда тээ (үглөөгүүр) һара бүри нэгэ дахин шэгнэжэ үзөөд, тэрэнэй сүүлхэ бүриин амидын шэгнүүрые тооложо гаргадаг болообди. Тугалнуудые һүөөр тэжээхэеэ болиһоной һүүлээр залуу малнуудые зүбөөр эдеэлүүлхэ гээшэ ашаг шэмэ ехэтэй ба элүүр энхэ эбэртэ малнуудтай болохо ябадалай шухала услови мүн. Тугалнуудта 6-һаа 12 һара хүрэтэрынь һайн шанартай үбһэ, шэмэтэ тэжээл ба концентрат эдюулнэб.

6—12 һаратай залуу малда үдэр соо 3,5 килограмм үбһэ, 4 килограмм силос ба нэгэ килограмм концентрат эдюулдэгби. Үнэ ехэтэй племенной үүлтэрэй тугалнуудые бэшэ тугалнуудһаа таһалжа, тусгаар эдеэлүүлнэб. Тиихэдэ, бусад тугалнуудаа наһа ба амидынь шэгнүүрые хараадаа абажа, бүлэг бүлэгөөрнь тэжээдэгбди. Залуу малнуудые иимэ гуримаар эдеэлүүлнэбди: эгээн түрүүн концентрат, тиигээд хоол һайнтай үбһэ, эгээн һүүлдэ бүдүүн тэжээл—үбһэ, соломо гэхэ мэтые үгэдэгбди. Сүүдхэ соо гурба дахин эдеэлүүлээд, тэрэнэй һүүлээр уһалдаг байнаб.

Бэлшээриин үедэ тугалнуудаа ногоондо бэлшээхэ тухай онсо анхарал табижа, энэ шэмэ ехэтэй тэжээлээр таргалуулжа абаха гээшэ тон ехэ удхашанартай байна. Бэлшээриин үедэ сэбэр агаарта, наранай туяан доро ябажа, залуу малнууд бэеэ бэелжэ, хатуужадаг байна. Мүн мал үсхэбэрилгын үнэ сэн химдаржа үгэдэг байха юм. Һайн үүлтэрэй малнуудые һайн ногоотой, уһалууритай бэлшээриингээ эрхим участогта адуулдаг болообди. Бэлшээриингээ газар дээрэ һарабша барижа, тэрээн доро тугалнуудаа концентрадаар тэжээхын түлөө кормушкануудые түхеэрэнхэйбди. Хоёр һараһаа зургаа һара хүрэтэрынь тугалнуудаа бэлшээриншье үедэ уулгаха һү ба концентрадһаань таһалдаггүйбди, гансал үбһэнэй орондо ногоондо бэлшээдэг байнабди.

Социалистическэ малажал дээрэ үнэн зүрхэнһөө, оролдосотойгоор олон жэлдэ ажаллаһанайнгаа түлөө 1940 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаһан байгааб, тиихэдэ 1947, 1948 ба 1950 онуудта «Республикын эрхим тугалшан» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө һэм.

Энэ, 1951 ондо бүхы тугалнуудаа нэгэшье гээлтэ хоролтогүйгөөр ондо оруулха, 6 һаратай болоторынь амидын шэгнүүрые дунда зэргээр 850—850 грамм хүрэтэр, тиихэдэ 6-һаа 12 һаратай болоторынь 550—550 грамм хүрэтэр дээшэлүүлхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, хүдэлмэрилжэ байнаб.

—БАБУШКИН— ГОРОДТО

ДОСАВ-эй ГОРОДСКОЙ КОНФЕРЕНЦИ

Һаяхан авиацида туһалха һайндуранай общественнуудай городской конференци болобо. Эндэ ДОСАВ-эй комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Томилов тоосоото элидхэл хээ.

Тус конференци дээрэ городской комитедэй ба шалгалтын комиссиин шэнэ состав, ДОСАВ-эй республиканска конференцидэ делегадууд һунгагдаа.

МЕТАЛЛОМ СУГЛУУЛНА

Зүүн-Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделениин 11-дэхи дистанцида металлом суглуулга үргэнөөр ябуулагдана.

Дистанциин коллектив үнгэрэгшэ март һара соо 129 тонно металлом суглуулжа, вагонуудта ашаалан, заводуудта ябуулаа. Энэ хүдэлмэридэ түмэр замай мастер нүхэр Бирюков, Танхой станциин мастерскойе даагша нүхэр Костин ба бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

ХОЛБООШОД МҮРЫСЭНЭ

Хэлхээ холбооной Бабушкинска линейно-техническэ узелай коллектив Майн урдахи социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Холбоошод телеграфна столбнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө 112 процент дүүргээд, мүнөө умхирһэн столбнуудые шэнэдхэн һэлгэжэ байна. Тэдэнэй дунда нүхэр Котовой хүтэлбэрилдэг участогайхид мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

НҮХЭР МИЛОВАНЦЕВАЙ ЖЭШЭЭГЭЭР

Мысовая станциин кондукторска резервынхид стахановска ажалай эрхим жэшээ харуулна. Главна кондуктор нүхэр Милованцевай бригада ерэһэн поезднуудые графигһаа 16 минута урид тушаажа абана.

Кондукторнууд Непомнящих, Бугров, Ананин гэгшэд нүхэр Милованцевай хүдэлмэриин жэшээе халуунаар дэмжээд, поезднуудай ябалгые түргэдхэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

ТҮЛИШЭ АРБИЛНА

Мысовско электростанциин хүдэлмэришэд һара бүридэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Тиихэ зуураа тэдэнэр түлишэ ба материал арбилна.

Март һара соо машинистнууд Дрозд, Плисовский, Езерко гэгшэд 6 тонно түлишэ ба 59 килограмм түрхихэ материал арбилжа, тэрээгээрээ нэгэ халаан соо хүдэлмэрилөө.

Н. Святогор.

Уранзураашад педучилищада

Улан-Удын педучилищиин һурагшад республикын уранзураашадтай һаяхан уулзаба. Бурят-Монголой советскэ уранзураашадай союзай правлениин харюусалгата секретарь нүхэр Рудь республикын уранзураашадай хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгөө.

СССР-эй Верховно Соведэй депутат, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша Ц. С. Сампилов өөрынгөө хүдэлмэри тухай ехэ һонирхолтойгоор һурагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна. Мүн уранзураашад Павлов, Тимин ба Советскэ Союзай Герой Москалев гэгшэд ямар зурагуудые зуража байһан тухайдаа хөөрөө.

Удаань 4-хи курсын һурагша Ц. Батуев үгэ хэлэжэ, уранзураашадта баяр хүргэбэ. Уулзалгын һүүлээр 4-дэхи курсын һурагшад концерт табяа. **Б. Цыренжапов.**

Ц. ДАМБАЕВ

ЛУГОВОДУУД

Үүрэй толоной гараадүй
Үшөө харанхы байхада,
Огторгойн үндэр сэнхирэй
Ододоор ялабхин байхада
Эрхим, солото луговодууд
Эрэлхэг ажалаа эхилнэ,
Эмниг мүрэнэй уһые
Эзэлэн эдлэхээр шармайна.
Хамтадаа дуугаа зэдэлүүлэн
Хаба хүсэеэ хамтална.
Хатуу хүрьһэ онгиргон
Хаалта, боолто бодхоно.
Дорюун тэдэнэй хүсэнһөө
Дошхон мүрэн номгорно
Сахилгаан шэнгеэр һабаһаа
Шарбан уһан мултарна,
Метр үргэнтэй канаваар
Мэгдэн урагшаа харайна,
Сабшалан хадалан дээгүүр
Сагаан мүнгөөр ялагашана.
Ажалша тэдэниие амаршалһаар
Арюухан наран гарана.
Туяа гэрэлээ сасаруулһаар
Таляан дээгүүр наадана.
Хүхюу луговодууд энеэлдэн,
Хүлһөө аршан тамхилна.
Уларилһаа хайра хүлеэхэгүй.
Улад гээшэбди,—гэлдэнэ.

Арсалшадай бэшэгүүдһээ

Шиидхэбэреэ үглөөдэрынь мартажархёо

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхоз (Түнхэн) аймаг дотэрхи томо колхозуудай нэгэниинь юм. Энэ колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Манзаев) 14 коммунистнуудһаа, комсомольско организацинь (секретаринь нүхэр Дамбаева) 17 хүнһөө бүридэнэ. Мүн эндэ 5 коммунистнуудтай территориальна парторганизаци (секретаринь нүхэр Хоцаев) бии. Эндэ 8 агитатор хүдэлмэрилнэ, уншалгын байшан бии.

Гэбэшье, тус колхоз культурно-гэгээрэлэйшье, ажахынгаашье талаар хамагһаа гээгдэжэ ябана.

Эндэ агитационно-ниитын ба политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэринүүд тон хангалгагүйгөөр ябуулагдана. 3 һарын туршада ханын газетэ 1 дахин гаргагдаа, һунгалтануудһаа хойшо лекци ба элидхэл колхозникуудай дунда оройдоо үнгэргэгдөөгүй. Большевистскэ партиин эгээн хурса зэбсэг болохо газетые тус колхозой парторганизациин шухалада тоолоогүй, ажалшадай дунда тэрээниие үргэнөөр тарааха гэжэ оролдодоггүй дээрэһээнь үнгэрэгшэ гурбан һара соо колхозшье, колхозой нэгэшье гэшүүн газетэ журнал абаагүй. Колхозой правлени газетэ захиха ёһотой аад, захяагүй байшоо.

Толтойн сомоной уншалгын байшангые даагша нүхэр Комиссарова колхозникуудай дунда хэблэл газетэ тараалгые һайжаруулха тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхээ байһан суглааһаа зугадашоо. Теэд, тэрэ суглаа үнгэргэһэн парторгнууд нүхэр Манзаев, Хоцаев, колхозой түрүүлэгшэ Гэргешкинов болон бусад газетэ журналнуудые олоор захюулха хүдэлмэри колхозникуудай дунда ябуулха ба өөһэдөөшье захиха гэһэн шиидхэбэреэ үглөөдэрынь мартажархёо.

«Газетэ болбол гансахан коллективнэ пропагандист ба агитатор бэшэ, мүн коллективнэ эмхидхэгшэ мүн» гэһэн агуухэ Ленинэй һургаалые дээрэ дурсагдаһан партийна ба комсомольско организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд мартаһан байна.

Н. Бадмаева.

Хөөрэлдөөнһөө сааша ошоногүй

Республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор, «Красный путь» гэжэ инвалидуудай артельдэ бурят-монголой национальна хүгжэмэй инструментнүүдые бэлэдхэхэ цех 1950 ондо нээгдэһэн байна. Тус цех хүгжэмэй инструментнүүдые бэлэдхэжэ, хүдөө нютагуудта олоор эльгээгээ. Теэд, тэдэ хуур, лимбэнүүдээр наадажа шадаха дүрэ шадабаритай хүнүүд колхозуудта үсөөн.

Хуур, лимбээр наадажа һураха хүнүүдтэ туһаламжа болгон «Самоучитель» гэжэ тусгаар пособи гаргаха тухай арадай творчествын байшангай хүдэлмэрилэгшэд (директор нүхэр Бажеев) үнинһөө хойшо хэлсэдэг, теэд тэрэнь хөөрэлдөөнһөө сааша ошодоггүй.

Бурят-Монголой поэдүүдэй ба композиторнуудай зохёоһон шэнэ шэнэ дуунууд арадай дунда муугаар тарадаг ба уранһайханай самодеятельностиин сцена дээрэһээ багаар дуулдадаг. Энэ хадаа ехэнхидээл ното мэдэхэгүй ушарһаа болодог байха юм. Иимэһээ дуунай аялга олохын тула ното шудалагшадта туһаламжа болохо пособи заабаринууд уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ шухала хэрэгтэй юм. Шэнэ дуунуудые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ иимэ пособинууд ехээр туһалха байна.

РСФСР-эй габьяата артист Чойжинима Генинов ното шудалагшадта туһаламжа болохо пособи 1950 ондо зохёогоод, энэниие шалгажа, дутуу дунда зүйлнүүдыень заажа үгыт гэжэ арадай творчествын байшанда хэдэн дахин хандаа һэн. Харин тус байшангай хүдэлмэрилэгшэд мүнөөшье хүрэтэр тэрэниень зүбшэн хэлсээгүй байһаар. Энээн тухай БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгые эрхилхэ Управлениин ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгые эрхилхэ Управлениин хүдэлмэрилэгшэд мэдэжэ байбашье зохихо хэмжээ абанагүй.

Арадай творчествын байшан уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ болон ното шудалагшадта шухала хэрэгтэй пособинуудые зохёожо, хэблэн гаргуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

Б. Балдано.

Муугаар хүдэлмэрилдэг избач

Торийн аймагай Дээдэ-Бургалтайн сомоной уншалгын байшангые даагшаар нүхэр Б. Цыренов хүдэлмэрилнэ. Эндэнь элдэб номууд, журналнууд, газетэнүүд ба домино, шатар, хүгжэмэй инструментнүүд бии. Теэд, колхозникуудай үдэшэндөө эндэ ерэжэ, ном, газетэнүүдые уншаха, сагаа культурнаар үнгэргэхэ гэхэдэнь, избач нүхэр Цыренов уншалгынгаа байшангые хаажархёод, гэртээ байдаг. Тус сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ж. Банзаракцаев энээн тухай мэдэбэшье, уншалгын байшангай хүдэлмэрине һайжаруулхын тулада ямаршье хэмжээ абанагүй.

В. Баинова.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Түнхэндэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулха"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын мартын 11-нэй номерто толилогдоһон юм. Статья соо тус аймагай олонхи уншалгын байшангууд ба хүдөөгэй клубуудай муугаар хүдэлмэрилдэг тухай бэшэгдэһэн байгаа.

— Түнхэнэй аймагтахи культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тухай асуудал БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ хэлсэгдэжэ, тусхай шиидхэбэри абтаа. Аймагай культурно-гэгээрэлэй таһагые даагша нүхэр Арзухаевта хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэнэйнь тулада выговор соносхогдоо. Тус таһагай ба хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлхын тула БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые эрхилхэ Управлениин харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ Түнхэнэй аймаг эльгээгдээ,—гэжэ тус Управлениин начальнигай орлогшо нүхэр Стужин манай редакцида мэдээсэбэ.

Селькорнуудай материалнуудаар хэмжээ абтаба

«Колхозой түрүүлэгшэ Р. Дармаев тухай» гэһэн гаршагтай бэшэг «Б. М. Үнэн» газетын редакцида ороһон юм.

Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Р. Дармаевай малай үбэлжэлгые муугаар эмхидхэһэн ба колхозой зөөрине үриһэн тухай селькорой энэ бэшэг соо хэлэгдэһэн байна.

Тус бэшэг соо заагдаһан баримтануудые шалгажа, хэмжээ абахынь тулада ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой хүдөө ажахын таһагта эльгээгдээ һэн.

Энэ бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтанууд бултадаа тодоржо, ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой шиидхэбэреэр нүхэр Р. Дармаев партиһаа гаргагдаад, хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэбэ гэжэ ВКП(б)-гэй айкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Б. Дугаров манай редакцида мэдээсэбэ.

* * *

«Муугаар хүдэлмэрилдэг ВЛКСМ-эй секретарь» гэһэн гаршагтай бэшэг манай редакцида Бичурын аймагһаа ороһон байна.

Энэ бэшэг соо тус аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско эхин организациин секретарь нүхэр Мункуев комсомолецуудай дунда хүмүүжүүлгын ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

ВЛКСМ-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр Молчановай мэдээсэһэнэй ёһоор, өөрынгөө хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандаһанай түлөө комсомольско организациин секретарь нүхэр Мункуев тушаалһаа сүлөөлэгдэжэ, тэрээндэ партийна зэмэ тохогдоо.

Шэнээр һунгагдаһан комсомольско организациин секретарь нүхэр Доржиева хүдэлмэреэ һайжаруулжа байна.

Манай республика дотор

ПРОФСОЮЗНА АКТИВАЙ СУГЛААН

Апрелиин 10-да городой промышленна ба транспортна предприятинуудай профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдэй активай суглаан болоо. Эндэ Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй ябаса тухай облпрофсоведэй президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Могнонов элидхэл хэһэн байна.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой инструментальна цехтэ Майн урдахи социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр ябуулагдажа байһан тухай актив дээрэ тэмдэглэгдээ. Тус цехын коллектив энээнһээ урда барижа байһан дамжуулгын Улаан тугые алдангүйгөөр Майн 1-нэй һайндэрые угтаха гэһэн эрмэлзэлгэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд Майн урдахи мүрысөөндэ хабаадалсажа байхадаа, продукциингаа шанарые улам һайжаруулхын түлөө оролдоно.

Тиихэдэ мяха-консервын комбинат, хирпиисын завод ба бусад предприятинуудта мүрысөөнэй муугаар эмхидхэгдээд байһан тухай актив дээрэ хэлэгдээ.

Ж. Цыренова.

ФЕРМЭДЭХИ УЛААН БУЛАН

Түнхэнэй аймагай «Красный пахарь» колхозой һүнэй-товарна фермэ дээрэ уран гоёор шэмэгдэһэн улаан булан түхеэрэгдэнхэй Тэрэниие даагшаар коммунист И. Воронин хүдэлмэрилнэ. Тэндэ уранһайханай, политическэ номууд, газетэ болон журналнууд элбэг. Мүн патефон, шатар ба даам бии.

Малшад үдэшэндөө улаан буландаа сугларжа, һонин номуудые, газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар, даам наададаг юм Коммунист Воронин элдэб темэнүүдээр малшадта ехэ ойлгосотой хөөрэлдөөнүүдые хэнэ, тэдэнэй бүхы асуудалнуудтань эли тодо харюу үгэнэ. Иитэжэ тус улаан буланда культурно-нииитын хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана.

И. Федоров.

ХУДАЛДАА НАЙМАА ҺАЙНААР ХЭНЭ

Сэлэнгын пароходствын ОРС-ын коллектив худалдаа наймаа һайнаар хэдэг байна. Уһанзамшадай дунда үргэн хэрэглэлэй эд бараа элбэгээр наймаалжа, I кварталайнгаа түсэбые 110,5 процент дүүргээ һэн.

Мүнөө үргэнөөр дэлгэрһэн Майн урдахи социалистическэ мүрысөөндэ тус ОРС-ын хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Окошной магазин шэнээр нээгдэһэн ба магазинуудта фондовоговарһаа гадуур 300 мянган түхэригэй мебель ба бусад зүйлнүүд наймаалагдажа байна.

И. Гроссман.

ТОБШО ҺОНИНУУД

Һаяхан Хэжэнгын аймагай һургуулинуудай багшанарай зүблөөн болоо.

Ород хэлэ заадаг багшанарай Бүхэроссийска зүблөөндэ хабаадалсаһан, аймагай педкабинедые даагша нүхэр Б. Махатов, аймОНО-е даагша нүхэр А. Аюржанаев гэгшэдэй элидхэлнүүд тус зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Н. Намсараев.

* *
*

Армида туһалха һайндуранай общестын аймагай конференци Баунтын аймагай центр Багдаринда болобо. ДОСАРМ-ын айкомой түрүүлэгшэ нүхэр Елшин тоосоото элидхэл хэһэн байна.

Конференцидэ хамта 48 делегадууд хабаадаа.

Д. Колмаков.

* *
*

Хойто-Байкалай аймагай 12 колхозууд нэгэдэжэ, табан томо ажахынууд болонхой. Мүнөө үедэ тэдэнэй центрнүүдые түсэблэлгын хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Байкальск ба Верхняя Заимка поселогуудай шэнээр түбхинэхэ проектнүүд табигдажа дүүрэв. Клубай, сельсоведэй, колхозой правлениин, сельмагай байшангууд ба бусад барилганууд шэнээр баригдаха байна.

* *
*

«Заветы Ильича» колхозой (Тори) центртэхи улаан булан соо үдэшэндөө хүн зон олоороо суглардаг болоо. Тэдэнэй сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхын түлөө тус байшангые даагша Семен Чердонов ехэхэн оролдолго гаргана.

Заиграйн аймагай библиотекэ 8000 тухай том элдэб литературатай. 942 хүн тус библиотекын саг үргэлжын уншагшад юм. Библиотекын номой фонд ба уншагшадай тоо саг үргэлжэ ургана. Хабарай тарилгын үедэ колхозниигуудые культурнаар хангаха гэжэ тус библиотекэ эртээнһээ бэлэдхээ. 20 нүүдэл библиотечкэнүүд тэндэ эмхидхэгдээ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: библиотекые даагша А. Краснопеева, библиотекарь А. Гусева гэгшэд нүүдэл библиотечкэнүүдтэ үгтэхэ номуудые шэлэн абажа байна.

М. Минеевэй фото.

Уранзохёолшодтой студентнүүд уулзаба

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай багшанар ба студентнэр уранзохёолшодтой һаяхан уулзаба. Филологическа наукануудай кандидат М. Хамаганов Москвада болоһон бурят-монгол литературын вечернүүд тухай уулзалгада хабаадагшадта хөөрөө. Уранзохёолшод Х. Намсараев, Ц. Галсанов, Д. Жалсараев ба бусад өөһэдынгөө шүлэгүүдые бурят-монгол ба ород хэлэн дээрэ уншаа.

Һүүлээрнь Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын, гүрэнэй филармониин артистнууд ехэ һонирхолтой концерт табиһан байна. БМАССР-эй габьяата артист Арсаланов тус институдай студент, залуу поэт Ч. Намжиловай үгэ дээрэ композитор Ямпиловай бэшэһэн «Корея тухай» дуу дуулаа. Институдай уранһайханай самодеятельностиин гэшүүн, бурят-монгол хэлэ ба литературын факультедэй 4-дэхи курсын студентка Н. Жугдурова арадай дуунуудые шадабаритайгаар дуулаһан байна.

Б. Батоев.

Уранһайханай самодеятельностиие харалга

Уранһайханай самодеятельностиие харалга Нижне-Ангарскда һаяхан үнгэргэгдөө. Энэ харалгада Хойто-Байкалай аймагай эгээн холын Томпа, Верхне-Ангарск тосхонуудай ба бусад нютагуудай уранһайханай самодеятельностиин кружогууд хабаадалсаа.

Эвенкийскэ уранһайханай самодеятельностиие аймцентрын ажалшад ехэ һонирхолтойгоор хараба. «Вторая Пятилетка» гэжэ агнуурин-олзоборилгын артелиин гэшүүд национальна танцануудые гүйсэдхэһэн байна. Залуу колхозник Дитмар Урончик «Эвенкийскэ барилдаан» гэһэн номерые ехэ шадабаритайгаар ба һонирхолтойгоор гүйсэдхөө.

Финбанкын хүдэлмэрилэгшэдэй уранһайханай самодеятельностиин кружогойхид советскэ композиторнуудай дуунуудые дуулаа, украинска танцануудые гүйсэдхөө. Аймцентрын багшанарай коллектив ахадүү Тур ба Пырьев гэгшэдэй зохёоһон «Лутониннуудай бүлэ» гэжэ пьесэ табяа.

М. Смоляков.

Шатараар РСФСР-эй кубок

Улан-Удын шатаршад гурбадахи жэлээ шатараар РСФСР-эй кубогай түлөө телеграфаар наадалгада хабаадалсажа байна.

1948 ондо манай шатаршад «Б» классда наадажа, 4,5 очкотой болоһон юм. 1949 ондо тэдэнэр «А» классда (мастернуудай группада) наадаа. Тиигэжэ 5 партиһаа 3 очкотой боложо, 2,3 ба 4-дэхи һууринуудые хубаалсаа һэн.

1951 ондо улан-удынхид мастернуудай группада кубок буляалдана. Наадалгын эхилһээр 2 һара үнгэрөөд байхада, манайхид 2 парти (Пенза, Челябинск) шүүгээ. Мүнөө эдэнэр наадалгаяа Свердловск, Ростов-на-Дону, Владивосток, Чебоксары городуудай шатаршадтай үргэлжэлүүлжэ байна.

Свердловскынхидтэй наадалгада манайхидай бэрсэ тэдэнэй хоёр тэргэ ба нэгэ тэмээнэй урда байжа, муушаг байдалда оронхой. Чебоксарынхидтай 39 ябаса хэгдээ. Үлүү хүбүү эдиһээрээ улан-удынхид шүүхэ аргатай болоо. Ростовойхидтой шанга тулалдаан боложо байбашье, манайхид һайн позицитай. Владивостогойхидтой шанга тулалдаан боложо байна.

А. Игумнов.

Хүнгэн атлетикын мүрысөөн

Хүнгэн атлетикээр БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан үнгэрөө Программын ёһоор богони дистанцида гүйлгэн, үндэрые харайлга ба ядро түлхилгэ болоһон байна.

Мүрысөөндэ аймагуудай ба городой спортивна обществонуудай команданууд хабаадалсаа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр городской командануудай дунда «Искра» гэжэ спортивна обществын коллектив түрүү һууриие, «Ажалай резервнүүдэй» команда хоёрдохи һууриие эзэлһэн байна. Аймагуудай командануудай дунда түрүү һуури ба кубок Заиграйн спортсменүүд абаа.

БҮХЫ ПРОГРЕССИВНЭ ХҮН ТҮРЭЛТЭН УЛАСХООРОНДЫН СТАЛИНСКА ШАНГУУДАЙ ЛАУРЕАДУУДЫЕ АМАРШАЛНА

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, апрелиин 8. (ТАСС). Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангуудай лауреат, эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, французска алдарта эрдэмтэ Фредерик Жолио-Кюри «Юманитэ» газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдүүлбэ: «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан намда олгогдоһон тухай мүнөө үглөөгүүр би гүн гүнзэгы баяртайгаар соносооб. Минии хүртэһэн эб найрамдалай шан хадаа намда угаа ехэ удхашанартай юм, ушарынь эб найрамдалай хэрэгтэ гүн гүнзэгы үнэн байһанаа ходо харуулдаг агууехэ арадай һүнгэһэн жюригээр энэ шан намда олгогдоһон байна».

Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангуудай лауреат Эжени Коттон «Юманитэ» газетын корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ: «Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ нимэ үндэр сэгнэлтые эхэнэрнүүдэй абаһандань би угаа ехэ баяртай байнаб. Эхэнэрнүүд хадаа бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ агууехэ хүсэн мүн. Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерацида ба французска эхэнэрнүүдэй Союзда нэгэдэһэн эхэнэрнүүд намаар дамжуулан энэ шагналда хүртэбэ».

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

ПЕКИН, апрелиин 9. (ТАСС). «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» 1950 оной шангуудые олгохо тухай уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй тогтоолые түрүү хуудаһанууд дээрээ центральна газетэнүүд толилоо.

Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангуудые олголгодо зорюулагдаһан, «Эб найрамдал сахин хамгаалхын ба бүхэжүүлхын түлөө» гэһэн «Правда» газетын түрүү статьягай зарнмысень «Женьминьжибао» газетэ толилбо.

Эб найрамдалай Пактын түлөө!

Дани дотор Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табижа эхилээ

ДАНИ.

КОПЕНГАГЕН, апрелиин 9. (ТАСС). «Ланд Ог Фольк» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, агууехэ табан державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга бүхы Дани дотор мүнөөдэр эхилбэ.

Даниин 86 элитэ хүнүүд—профсоюзна ажал-ябуулагшад, артистнууд, спортсменүүд, багшанар, уран зураашад Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табяа гэжэ эб найрамдалай тала баригшадай датска комитет мэдээсэнэ.

ИНДИ.

ДЕЛИ, апрелиин 9. (ТАСС). Индийскэ прогрессивнэ газетэнүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампанида гол анхаралаа хандуулна. Баруун Бенгали, Тамилнад, Хайдерабад, Бихар, Андхер, Гуджерат ба Зүүн Пенджаб гэжэ газарнуудта гар табилгын амжалтатай ябаса тухай газетэнүүд мэдээсэнэ.

«Нью-Кросроудс» газетэ Зүүн Пенджабта һуудаг студент Дханвант Сингха гэгшын бэшэг толилоо. тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. «1951 оной августда болохо залуушуулай ба студентнүүдэй бүхэдэлхэйн фестивалиин хүндэлэлдэ, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада 25 мянган хүнөөр гар табюулха уялга абанаб».

ВЕНГРИ.

БУДАПЕШТ, апрелиин 9 (ТАСС). Агууехэ табан державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга үсэгэлдэр Венгридэ эхилээ. Хандалгын текстые гартаа бариһан 1300 агитаторнууд үглөөгүүр эртэ Чепеля гэжэ хүдэлмэришэнэй тосхондо ошобо. Ажалшад хандалгада ехэ ханамжатайгаар гараа табиһан байна.

Амаралтын үдэр байбашье, Будапештскэ университедэй студентнүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табихын тулада университедэй байшан дотор үглөөгүүр сугларба.

Венгерскэ таряашад хандалгада эдэбхитэйгээр гар табижа байна.

Ехэ Берлинэй тэмсэлшэдэй комитет протест хэбэ

БЕРЛИН, апрелиин 10. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдалай түлөө Ехэ Берлинэй тэмсэлшэдэй комитет болбол Франциин территори дээрэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуулгые французска правительствын хориһондо эсэргүү протестын мэдүүлгэ толилоо. Мэдүүлгэ соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Президент Трумэнтэй хэлсээ хэхын тула США ошоод, французска президент Ориолиин бусажа ерэһэн дары энэ хорилто соносхогдоо. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуулга хадаа дайн үүдхэгшэдэй агрессивнэ түсэбүүдтэ һаад ушаруулна гэжэ дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы хүнүүд французска правительствын ябуулгануудһаа тобшолол хэхэ байна».

«Берлиндэхи эб найрамдалай ханинар! Парижска хорилтодо эсэргүү протест мэдүүлэгты, Германиие ремилитаризацилгада эсэргүү тэмсэлээ шангадхагты».

Эб найрамдал хамгаалха английска Комитедэй мэдүүлгэ

ЛОНДОН, апрелиин 9. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалгын английска Комитет мүнөөдэр мэдүүлгэ толилбо, Франциин территори дээрэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуулга хориһон французска правительствын ябуулганuудта эсэргүү эрид протест мэдүүлбэ.

Энэ мэдүүлгэнь Франциин премьер-министртэ ба Лондондохи французска посолдо эльгээгдээ.

ЛОНДОН, апрелиин 9. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалгын английска Комитедэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Н. Притт үсэгэлдэр мэдүүлгэ хэжэ, Франциин территори дээрэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуултые хориха гэһэн французска правительствын хархис шиидхэбэриие буруушаан шүүмжэлээ. Энэ хархис алхам хадаа французска правительствые эб найрамдалай дайсадай зэргэнүүдтэ табиба гэжэ Притт мэдүүлбэ.

«Бүхы дэлхэй дээрэхи Эб найрамдалай тала баригшадые нэгэдүүлһэн штабые ба агрессивнэ сэрэгэй союзай штабые нэгэ орондо байралуулхань бэрхэтэй байна. Тиимэһээ французска правительство эб найрамдалай штабые хааха ба ажал-ябуулгаяа хүгжөөхыень дайнай штабта зүбшөөхэ гэжэ шиидэһэн байна» гэжэ «Дейли Уоркер» газетэ редакционно статья соогоо тэмдэглэнэ.

Французска правительствын хархис шиидхэбэриие французска арад буруушаана

ПАРИЖ, апрелиин 9. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуулгые Франци хорихо тухай французска правительствын шиидхэбэри Франциин демократическа бүхы олониитын эрид протест ба гүнзэгы зэбүүрхэл үүдхэбэ.

Протестын хүсэтэ хүдэлөөн правительственна энэ шиидхэбэриие үгы хэхэ байха гэжэ «Либерасьон» газетэ тэмдэглэнэ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ нэгэдэһэн Франциин олон миллион эрэшүүл ба эхэнэрнүүд болбол Францида Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хүсэ шадалынь гээшэ. Франциин эзэмдэн зонхилогшод Трумэнай мэдэлдэ бүрин ороо, тэрэнэй дура хүсэлые богоол ёһоор дүүргэнэ гэжэ энэ декрет гэршэлнэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ажал-ябуулгые Францида хорихо тухай шиидхэбэриин абтажа байхада, французска территори дээрэ американска сэрэгэй базанууд байгуулагдажа, гадаадын сэрэгүүд байрлажа байна. Энэ бузар декредһээ арсахыень правительствые баалаха ябадал хадаа манай нэрэ хүндын хэрэг гэжэ бүхы францууд тоолохо байна.

ИТАЛИИН КОММУНИСТИЧЕС[КЭ] ПАРТИИН ЦЕНТРА[ЛЬНА] КОМИТЕДЭЙ ПЛЕН[УМ]

РИМ, апрелиин 10. («Унита» газетын мэд[ээсэһэнэй] ёһоор, съезд дээрэ шэнээ[р] даһан Италиин компартии[н] ральна Комитедэй пленум дэр Римдэ болоо. Парти[ин] ральна секретаряар Па[льмиро] Тольяттиие, партиин гене[ральна] секретариин орлогшод бо[лгон] Луиджи Лонго ба Пьетро С[еккья] гэгшэдые нэгэн һаналаар һ[унгаба].

Партиин Центральна Ко[митет] партиин хүтэлбэриие иимэ [бүрэлдэхүүн]тайгаар һунгаба:

Хүтэлбэриин гэшүүд: Па[льмиро] Тольятти, Луиджи Лонго, П[ьетро] Секкья, Джорджио Аме[ндола], Артуро Коломби, Джузеп[пе ди] Витторио, Эдоардо д'Он[офрио], Руджеро Гриеко, Джироламо [Ли] Каузи, Челесте Негарвилле, [Мауро] за Ноче, Агостино Новелла, Карло Пайетта, Антонио Р[оазио], Джованни Роведа, Мауро С[кочи]марро, Эмилио Серени, Вел[ио Спа]но;

Хүтэлбэриин гэшүүдэй ка[ндидат]дууд: Энрико Берлингуэр, Д[жузеп]пе Доцца, Рита Монтаньяна, [Уль]берто Террачини.

Шэнэ хүтэлбэри түрүүшын [засе]дани дээрээ партиин секрета[риат] тогтоогоод, генеральна се[кретарь] Тольятти, тэрэнэй орлогшод[ой] го ба Секкья гэгшэдһээ [...] Эдоардо д'Онофрио, Мауро [Скочи]чимарро гэгшэдые оруулаа. [...] съездээр һунгагдаһан Цент[ральна] хиналтын комиссиин суглаа[н боло]жо, президиумэ һунгаба. [Прези]диумэй составта Джакомо [...]ри (түрүүлэгшэ), Джованн[и ...]кола, Феличе Платоне, К[...] Равера, Баттиста Сантна [...] ороо.

Июниин 10-да Монгол а[радай] республикын арадай Ехэ х[уралай] һунгалтанууд болохо[...]

УЛАН-БАТОР, апрели[ин ...] (ТАСС). Мүнөөдэр Монгол [Арадай] республикын Бага хуралай [прези]диум 1951 оной июниин 10-[да Арад]дай Ехэ хуралда (МНР-эй [гүрэнэй] гаргалгын верховно орган) һ[унгал]тануудые хэхэ тухай указ [гарга]лоо.

Болохо һунгалтануд хада[а ...] ондо арадай 9-дэхи Ехэ хур[алаар] баталагдаһан һунгуулиин [...] системын үндэһэ һуури дэ[ээрэ] орон дотор түрүүлэн үнг[эргэгдэхэ] байна. Һунгуулиин шэнэ си[стемын] ёһоор, орон доторхи засаг[ай] органууд һунгагдаһан бай[...]той. Һунгалтанууд нюуса [...]ваняар хэгдэжэ, тэгшэ ба [...] байха болоно.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Гла[вна] командованиин мэдэ[эсэл]

ПХЕНЬЯН, апрелиин [...] (ТАСС). Мүнөөдэр бүхы ф[ронт]нууд дээрэ Арадай армиин [часть]нууд Хитадай һайндуратанай [...]дуудтай хамтадаа ябажа, да[йсан]да эсэргүү шанга байлдаа[н] хэбэ гэжэ Корейскэ арадай [демок]ратическа республикын А[радай] армиин Главна командован[иин мэ]дээсэбэ.

Баруун фронт дээрэ Арадай [ар]миин частьнууд дайсанай [...] нуудые гэдэргэнь сохижо [...] жэлөөд, тэрэнэй хүнүүдтэ ба[...] никэдэ ехэ гээлтэ хоролто [...] ушаруулжа байна.

ПХЕНЬЯН, апрелиин [...] (ТАСС). Фронтын бүхы учас[ток] дээрэ Арадай армиин част[ь ...] Хитадай һайндуратангай хам[та] ябажа, дайсанда эсэргүү [...] байлдаануудые хэжэ үргэлж[...] тэрээндэ ехэ гээлтэ хоролто [...] ушаруулна гэжэ Корейскэ ар[адай] демократическа республикы[н ара]дай армиин Главна командо[ванин] мүнөөдэр дамжуулһан мэд[ээсэл] соо хэлэгдэнэ.

Дальна Востогтохи верховно главнокома[н]лагшын тушаалһаа Макартур зайлуулагд[аа]

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин [...] (ТАСС). Президент Трумэнай [захи]ралтаар, Макартур хадаа Д[альна] Востогтохи верховно гла[вноко]мандалагшын тушаалһаа за[йлуу]лагдаа. Макартурые тушаа[лһаа] гаргаһанай шалтагаанууд хэ[блэлдэ] толилогдоогүй. Кореядэхи [...]лые заһаруулха шадабари[гүй] һан дээрэһээн Макартур ту[шаал]һаа гаргагдаа гэжэ тухайла[...]

Харюусалгата реда[ктор]
Б. А. ОЧИР[ОВ].

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23. заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного и промышленности — 6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—03572. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000